

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy óra. . . . .
Negyedévre . . . . .

Felelős szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és lapfelfelügyelők:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A vezér bizottság állásfoglalása.

A Fejérváry lakájok.

Egy miniszter a helyzetről.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 23.

Az egész ország annak a nagyszabású és minden ízében hazafias beszédnek hatása alatt áll, amelyet gróf Apponyi Albert mondott vasárnap a szombathelyi függetlenségi párt alakuló ülésén. Ezt tárgyalták ma nagy lelkesedéssel a vezér bizottság ülésén is, s tüntetőleg ünnepelték gróf Apponyi Albertet.

A politikában egyébként teljes szélcsend van. Fejérváry ujabban a főispán fogdosásra adta magát. És mert sok a kétes ekzsztencia, azt mondják a főispán fogdosásnak lesz eredménye. A mai nap politikai eseményeiről a következő tudósítás számol be:

Egy miniszter a helyzetről.

A politika viharprófétái azt jósolják, hogy ez a hét döntő lesz a legközelebbi jövő eseményeire. És aligha csalódnak ebben a jóslatukban. Mert erre a hétre várja az ország a válságos helyzetben szembenálló felek nyílt hadüzenetét egymás ellen.

A kormány — az egyik fél — megadja előrehirdetett programját s az ellenzéki szövetség — a másik fél — minden valószínűség szerint hamarosan megadja erre a programra nyílt válaszát. A mennyire tehát a zürzavarban lehet, tisztulni fog a helyzet s a hadviselő felek ismét harcban találkoznak egymással.

Hogy ez a harc is döntő lesz-e s meghozza-e az országnak végre valahára a kívánt eredményeket — erről már hiába jósolgatnak a próféták. Mertja míg egyrészt a kormány á maga programjára esküszik és sikerét emeli, addig másrészt az ellenzéki tábor vezérei a tegnapi szombathelyi gyűlésen is éles szavakban hirdették az engesztelhetetlenséget s azt, hogy a nemzeti követelések megadása nélkül hiába papol nekünk a császár kormánya akármit. Ők voltak és maradtak az alkotmány, a jog és a királyi eskü alapján. Amivel azt értették, hogy a Fejérváry kabinet uincs ezen az alapon.

Hát majd meglátjuk abból a bizonyos programból világosan, hogy minő alapon áll. Egyelőre csak sejtések vannak arról s a legtöbb ami meptudható volt, benne van a következő nyilatkozatban, a melyet egy miniszter tett Bécsben, mielőtt a kormány tagjai az eskütétel után hazajöttek. Ezt mondta a miniszter:

— Nagyon csodálkozom azon, hogy még mindig vannak politikusok, akik azt hiszik, hogy a Fejérváry kormány programján változások történnek. A miniszterelnök és a belügyminiszter kihallgatását tévesen hozták ezzel a dologgal összefüggésbe. A válság az, hogy a Fejérváry kormány programja kész volt és az audiencia csupán a politikai helyzet meg-

beszélésére vonatkozott. Az volt a főkérdés, hogy ezt a kész programot milyen módon hozzák nyilvánosságra. Erre vonatkozólag annyit közölhetek, hogy a miniszterelnök legközelebb küldöttséget fog fogadni, a mely előtt nyilatkozni fog abban a tekintetben, hogy a kabinet milyen célokat fog szolgálni. Magától értetődik, hogy a miniszterelnök programját a képviselőházban is előterjeszti. A küldöttség előtt való nyilatkozás ezért történik, hogy mindenki idejében tájékozódva legyen a program tekintetében. Az tény, hogy a programban benne van az általános titkos választói jog, továbbá több fontos szociális és demokratikus reform, amelyek az érdekelt köröket ki fogják elégíteni. A Fejérváry kormány reméli, hogy programja az országban összhangra talál és a politikai helyzet szanalására fog vezetni. A kabinet tagjai elhatározták, hogy ezt a programot minden erejükkel támogatják és győzelemre viszik.

Nem csodálkozunk azon, hogy Fejérváryék reménykednek és a győzelem kilátásairól beszélnek. Sőt éppen az ellenkezőjén csodálkozunk volna. Mert ők a császárban bíznak s nekik az a hitük, hogy a császár csakugyan mindenható.

A Fejérváry huszárok.

Igen jó forrásból kapjuk azt a hírt, hogy az összes megüresedő helyekre már megvannak a jelöltek.

Erre vonatkozólag a belügyminiszterium egyik előkelő tisztviselője még a következőket mondotta nekünk:

— A koalíció részéről azt követelik, hogy a főispáni állásokat nem fogjuk betöl-

Milyen legyen a feleségünk ?

Erre a kérdésre Maximilián O'Rell francia humorista egy hátrahagyott könyvecskében, mely a párisi Calmann Lévy cégénél a napokban látott napvilágot, a következő mulattató feleletet adja: — Olyan nőt végy el — mondja — aki kisebb náladnál. Ne végy el oly nőt, aki nem tud amugy Isten igazában nevetni. Az emberek jellemét megismerjük abból a módból, min szoktak nevetni, mosolyogni. Ne végy hát el oly nőt, ki csak kényszerülve nevet. Olyat végy el, aki érti a tréfát, kinek érzéke van a humor iránt s ki minden dolognak a kedvező oldalát tekinti. Olyat ne tégy a feleségedd, aki mindent gáncsol és mindenben fennakad. Olyat végy el, aki bölcs. Ha menyasszonyodat a színházba viszed s arra a hirre, hogy minden páholy és földszinti zártszék el van adva, vidáman s könnyedén azt feleli: „Nem baj, akkor hát a karzatra megyünk; fődolog az, hogy jól mulassunk! — az ilyen lány aztán jó czimbora lesz; könnyű olyan asszonnyal

kijönni, aki megelégszik azzal, ha bár egészen hátul is, az urával lehet, ha már az élet első üléseit más foglalta is le előle. Ha koldulással foglalkozván, alamizsnát akarsz neki adni s a nő ki veled megy, azt mondja: „Talán csaló, aki elissza a pénzt a kocsmában“, akkor azt a nőt el ne vedd. Ha pedig te magad teszed azt a megjegyzést s ő neked azt adja válaszul: „Jaj, olyan nagy a hőség ma; egy pohár bor bizonyára jól esik neki!“ — akkor vedd el. Igyekezzél kitudni, hogy miképen viselkedik akkor, ha kora reggelen a legédesebb álmából felzavarják.

Ha mosolyogva ébred, vedd el. De ha mindjárt összeráncolja a homlokát s azt mondja; „No micsoda dolog az, minek keltettetek fel?!“ — akkor el ne vedd, mert se nem kedves, se nem vidám. Ez a próba csálhatatlan. El ne végy olyan asszonyt, aki az ugynevezett jó társaság szokásait majmolja. Az a lány, a ki mosolyait az idegek számára tartogatja, az nem házias életre termett. Amíg az illető nőnek csak „jövendőbelije“ vagy, addig valószínűleg na-

gyon figyelmesen fog viselkedni veled szemben. Nem vagy-e rá nézve még mindig idegen? De mihelyest a feleségedd vettted, ugy fog bánni veled, mintha a családjához tartoznál, vagyis rossz kedvét is éreztedi veled. Ha látogatóba mégy egy lányhoz s egy fél óráig is várat magára, cskkhogy hiba nélkül bemutatthassa magát és az öltözetét, el ne vedd. De ha mindjárt jön, ugy amint van, háját egyszerűen és gyorsan feltűzve, házi ruhában, akkor „sans facon“ praktikus leány, vedd el főleg akkor, ha nem sokat mentegeti magát, hogy pongyolában jött. Ha a fiatal lány fitestvérei kicsinyítő, pajkosan hangzó mellékneveket adnak neki, akkor vedd el a lányt, mert bizonyára „jó pajtás“ Vedd el a lányt, aki apjának cigarettát sodor vagy pipát tölt, aki dolgozószobájának vagy amit annak elnevezni szokott, rendbeszedését elvállalja vagy az iránt érdeklődik, aki ölébe ül s bajuszát pedri vagy a füle czimpáját huzogatja s mindenféle édes néven szólítgatja, mert az jó lány s bizonyára jó feleséggé válik.

Már megérkeztek Glück Ede
az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen, Piac- és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni.

teni, mert nem akad olyan ember, aki a Fejérváry-kormány alatt főispánságot vállalt. Határozottan állíthatom, hogy az a hír ellenkezik a tényekkel. Körülbelül negyven főispáni szék fog megüresedni és ezek már most, hogy börzei nyelven fejezzem ki magam — már most tudunk jegyezve. Tul vannak jegyezve . . . háromszorosan. Válogathatunk tetszésünk és izlésünk szerint.

Látható tehát ebből, hogy az az aggodalom — hogy a főispáni székek gazdátlanul maradnak — teljesen, de teljesen alaptalanok.

Kristóffy József kalauz már most leeresztette a figyelmeztető tablát :

Megtelt!

Ahogy mondom azonban, mi ösmerjük a magyar publikum természetrajzát, nem fogják respektálni a figyelmeztetést és még mindig föl fognak szállani . . .

A vezér bizottság.

A kormány holnap-holnapután megismerteti az országgal a programját, amelyre senki sem kíváncsi, mert mindenki tudja, hogy akár sokat ígér, akár kevesebbet, egyformán értéktelen az ajándéka az országra, amelytől cserében ezért nemzeti jogainkat, önérzetünket és önállóságunkat kéri. Az az izgalom, amely a Fejérváry-kabinet újból való kinevezésének első hírére támadt, ma már teljes közönynek adott helyet. Nem is lehet most egyébről szó, minthogy az ország nyugalommal várja, amíg ez a hazárd kaland bement a csődöt. Az ellenzék vezéreire nem hárulhat egyéb kötelesség, minthogy ezt a tudatot folyton ébren tartásuk a közvéleményben. A vezérbizottság ma délelőtt tartott ülésének is az új kormány ellen való állásfoglalás körvonalozása volt a célja. Délelőtt tíz órakor kezdődött s a következő képviselők vettek azon részt: Kossuth Ferencz elnök, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula, báró Bánffy Dező, Hock János, gróf Zichy Aladár, Gulner Gyula, Szederkényi Nándor, báró Kaas Ivor, Tóth János, Thaly Kálmán, Polónyi Géza, Ugron Gábor, gróf Zichy Jenő és Holló Lajos. Az értekezlet napirend előtt nagy részvétellel vette tudomásul Bartha Miklós halála híreit.

Debreczen vízvezetéke.

Lesz elég víz!

Komoly nyilatkozat

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 23.

Azok, a kik vagy rossz indulatból, vagy sajnálatra méltó tudatlanságból ellenségei annak, hogy Debreczenben vízvezeték legyen, Aczél Géza igen helyes és okos érvelései után meggyőződhetek arról, hogy igenis teljes nyu-

godtsággal foghatunk hozzá a nagy mű megvalósításához.

A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén mondotta el érveit a főmérnök általános helyeslés között. Kijelentette, hogy még abban az esetben is elég lesz a vízvezeték kutjainak víze, ha Debreczen népessége 50 ezer emberrel megszaporodik.

Az érdekes gyűlésről a következő tudósítás számol be.

Lesz víz!

Az ülés délután 3 órakor kezdődött. Jelen voltak: Körner Adolf elnök, Simonffy Imre, Aczél Géza, dr. Magoss György, Roncsik Lajos, Márk Endre, dr. Tüdös János, dr. Fejér Ferencz, ifj. Schvarcz Vilmos, Varga Károly jegyző és Szerdahelyi kulturmérnök.

Körner Adolf megnyitja a gyűlést és jelzi, hogy a legutóbbi ülésen elhatározta a bizottság, hogy a főmérnök által készített csatornázási terveket általános tárgyalási alapon elfogadta. Ennélfogva a közgyűlés által elfogadott és a csatornázási terveket általános tárgyalásra kitűzi.

Aczél Géza előadó véleménye szerint a szükséges vízmennyiséget szolgáltató kutakat a köntösgáton kel furni. A viztornyot a nagyerdőn óhajtja felállítani, mert ez szépségeti szempontból is nagy hasznára válik a nagyerdőnek. A javaslat szerint a vízmedenczéből öntött vasból készült fő csöveken keresztül, juttatna el a vizet a hálózatok útján a fogyasztóhoz. A csövek belseje cementburkolattal lesz bevonva. A szükséges napi 5000 kméter vizet 10 kútból 60 másodperc alatt fogják a kutak szolgáltatni. A tervezet szerint két kuttal többet furnánk, mint amennyi vízre jelenleg szükségünk van. Ki van mutatva, hogy 78 másodperc köbméter vizet szolgáltatnak a kutak. A fő cső 270 milliméter átmérőjű, míg a többi csövek már jóval keskenyebbek. A vizszerzésre vonatkozólag kijelenti, hogy a mérnöki osztály erre nézve a tanácshoz rendes jelentést terjesztett be. Kéri, hogy a részletes jelentést a bizottság fogadja el.

A hálózat.

Márk Endre kéri a főmérnököt, hogy van-e számítás arra nézve, hogy ha növekedik a fogyasztás, elbirja-e a fővezeték és lesz-e elég víz. Így az is érdekli, hogy a csőhálózat a babaképezdén túl nem terjed-e ki?

Aczél Géza: Egyelőre még nem tarja szükségesnek az egész városnak a bevonását, azonban ha több víz kell, erről is gondoskodik a tervezet, mert körülbelül 7500 köbméter vizet képesek a kutak szolgáltatni.

Márk Endre kéri, hogy a főcső megbirja-e a jövőben emelkedő vízmennyiség szolgáltatását?

Aczél Géza biztosítja a felszólalót, hogy 50% emelkedés esetén a csövek még teljes biztonsággal fogják tudni szolgáltatni vízmennyiséget.

Fejér Ferencz felveti a kérdést, hogy a vágóhidat, dohánygyárat, műhelytelepet nem lehetne-e a hálózatba bevonni.

Aczél Géza azt feleli, hogy a gyárakat kényszerítsük a vízvezeték bevezetésére. A hálózat ezidő szerint csak a belterületre készült el és ha szükséges lesz, kibővíthetjük.

Márk Endre kéri, vegyék tudomásul az itt elhangzó előterjesztéseket, a főmérnök

nyilatkozatát és vegyék jegyzőkönyvba. Teljesílik.

Márk Endre folytatja tovább beszédét. Két fontos kérdésre vár feleletet. Két körzetre van beosztva a város. Tettek-e arra nézve számítás, hány telek, illetőleg hány szoba van, a melyik fizetni tartozik és melyik körzet milyen skála szerint fizet. Van-e erre központosítás és ha igen, mekkorák azok a számok.

Aczél Géza Statisztikai adatok szerint történtek ezek a számítások és pedig az 1904. évi adóösszeírás alapján.

Érdekes kérdés.

Márk Endre azt kéri, hogy vannak házak, pl. a Hatvan-utczán a Hartstein-féle ház, ahol mintegy 18 szoba van és csak a házig zda lakik, miután a szabályzat azt mondja, hogy 5000 koronán felül jövedelmező házba köteles a vízvezeték bevezetni — ez most már köteles-e fizetni, bevezetni a vízvezetékét.

Aczél Géza azt mondja, köteles, de vizet nem muszáj neki használni. Egy csapot legalább is be kell vezetni.

Simonffy Imre a saját házat hozza fel, a hol 30 szobát irtak fel, mit kell majd fizetni.

Aczél Géza: köteles mindenki bevezetni és legalább egy csapot beállítani, hogy abból a lakók jó ivóvizet kaphassanak.

Simonffy Imre arra való tekintettel, hogy Debreczen lakossága rohamosan nő, figyelmezteti a főmérnököt, a főcső ne legyen szűk, nehogy majd később bővíteni kellene a főcsövet.

Aczél Géza kéri, mondja ki a határozatot a bizottság a részletes tervek vonatkozásában.

A bizottság a részletes terveket elfogadja és tudomásul veszi.

Ezután megkezdtek a vízvezeték szabályrendelet részletes tárgyalását. A második szakaszt közérdekből odamódosították, hogy nem évnegyedenként, hanem havonként vizsgálják meg a vizet.

Szakaszról-szakaszra tárgyalták a szabályzatot és azt, miután lényegtelen változtatást nem tehettek azon, csupán egynéhány stiláris módosítást, elfogadták.

Debreczen ifjusága Budapest ellen.

Az országos diákszövetség.

A politikai tüntetések.

— Saját tudósítónk távirata. —

Debreczen, okt. 23.

Tegnap délután tartott nagy gyűlésében foglalkozott a főiskolai ifjuság a budapesti egyetemi ifjuság azon eljárásával, miszerint a már megalakítandónak elhatározott országos diákszövetség helyett egyszerűen fővárosi diákszövetséget akar alakítani és abba a vidéket belevonni.

Hevesen kikel a főiskolai ifjuság a budapestiek ezen önkénykedése ellen, annyival is inkább, mert ez márczius havában a Kolozsváron tartott nagy diákgyűlés éppén a debreczeni főiskola ifjuságát biztatja meg, hogy ezen diákszövetség előmunkálatait tegye meg és erről az előterjesztéseket a jövő év márczius 20-án Debreczenben tartandó nagy diákkongresszuson adja elő.

De a budapesti ifjuságot sem képviselik hivatalosan azok az ifjak, kik az országos diákszövetséget minden jogozim

Őszi ujdonságok

női- és gyermek felöltőkben.
Teljesen friss árak.

Legszebb

a mit az őszi idény nyujthat
méréselt árban kaphatók

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza.
Főtér, Fehérló szálloda épület.
Kistemplommal szemben.

Őszi és téli a legtartósabb
a legjobb a legjobb

Czipők és csizmák

készen kaphatók
és mérték után megrendelhetők.

Krausz Mór
czipésznél, Főtér 34. szám.

hiány mellett is megalakítandónak tartják. Ezek az ifjuságnak csak alkotmányvédők, tehát tisztán politikai bizottsága, kik csak azért óhajtják ily sürgősen megalakítani ezen diákszövetséget, hogy az a november 2-án Budapesten tartandó nagy tüntetésen részt vehessen s maga a hivatalos budapesti egyetemi jogász ifjuság is elítélőleg nyilatkozott az országos diákszövetség ez eszméjéről a jelenlegi politikai válságos helyzetben.

Elhatározza tehát a főiskolai ifjuság nagy gyűlése, hogy az ország összes főiskoláihoz átiratot intéz, amelyben felhívja a vidéki ifjuságot, hogy a fővárosi egyetemi hallgatók önkényes eljárása ellen tiltakozzon, továbbá felszólítja őket, hogy országos vidéki diák gyűlést hívjanak egybe az egyöntetű eljárás megállapítása végett.

Második tárgya volt a nagy gyűlésnek elhatározni, hogy minő magatartást tanúsítson a főiskolai ifjuság a mai politikai viszonyok közt a tüntetésekkel szemben. Nagy lelkesedéssel mondja ki az ifjuság hogy a mostani válságos politikai helyzet mellett a tüntetéseket igen is helyén valónak tartja, de ilyen demonstrációkat csak is az ifjusági nagy gyűlés kezdeményezhessen és lehetőleg a tanári kar engedélye mellett, a kollegium falain belül. Ha pedig az ifjusági nagy gyűlés nem volna összehívható, akkor az ifjusági elnökök összesége határozzon ebben a kérdésben.

A meggyilkolt ügyvéd.

Egy szemtanu elbeszélése.

Saját tudósítónk táviratai.

Budapest, október 23.

Egy szemtanu, aki Miloszavljevics meggyilkolásának közvetlen tanuja volt, így adja elő a szenzációs esetet:

— Az ügyvédet — így beszélt a szemtanu — két férfi kíséretében láttam kijönni a templommal szemben levő lakásáról, Ketten kísérték. Braun Henrik, a Bácskai Hirlap szerkesztője és dr. Petrovics János, a megölt képviselő egy rokona. A plébánia felé mentek. Petrovics ügyvéd elvált tőlök és hazafelé indult. Alig értek a plébánia elé, láttam, amint a képviselő mögött egy dult arcú ember, ki gyakran ögyelgett a szabadkai piacon, ütésre emelte kurta vasbotját, amely nélkül sohasem láttam. Majd megragadta a képviselőt, a földre teperte és ott a földön ültette a fejét. Braun Henrik — úgy láttam — fedni akarta barátját, de a védelem hevében őt is érte egy-két ütés.

Mikorra én odaérkeztem, akkor Ulrich, a gyilkos futott előre. Utánna is futottak néhányan, de visszafordultak a vérben fetrengő ügyvédhez, aki akkor már eszméletlen kívül volt.

Iszonyat volt a haláltusát vívó embert megnézni. Körülötte patakban volt a vér, a koponyája darabokra törve. A koponyacsont egyes darabjai behatoltak az üregbe, kiszorítva az agyat. A kiszakadt agyvelőkből szilánkok meredeztek ki, a széjjeltört falcsont apró részei.

Az ügyvédet fölláttatták, a körülállók kérdést intéztek hozzá, de ez csak rémületesen hörgött. Teljesen önkivületben volt. Az orvosok már alig éreztek érverést és jól tudták, hogy az operációnak semmiféle fogamatja nem lesz.

A meggyilkolt Miloszavljevics ügyvéd holttestét tegnap felboncolták és ma délután temetik el. Végrendelést az elhunyt nem hagyott hátra és két millió korona vagyonát özvegye öröklí. A gyilkos a fogságban nyugodtan viselkedik és tettét azzal indokolja, hogy Miloszavljevics vagyonából kifosztotta. Néhány hónappal ezelőtt Miloszavl-

jevics életveszélyes fenyegetés miatt följelentette Ulrichot, de a vádat a tárgyaláson visszavonta.

A dolgozó Csokonai kör.

Felolvasó estélyek.

Csokonai és Jókai ünnepek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 23.

A Csokonai kör választmánya az évi rendes közgyűlés lezajlása óta első ülését tegnap délután tartotta meg a kollegium kis tanács termében. Jelen voltak: Géresi Kálmán elnök, Komlóssy Arthur alelnök, dr. Kardos Albert titkár, Dóczy Imre, dr. Barcsa János, dr. Ferenczy Gyula, Jánossy Zoltán, Sárvány Lőrincz, Oláh Károly, Löfkovics Arthur, Zoltai Lajos választmányi tagok. Kisebb folyó ügyeket tárgyalt legelőször a választmány. Géresi Kálmán különösen melegen üdvözli az ujonnan választott tagokat: Oláh Károlyt, Barcsa Jánost, Jánossy Zoltánt, Löfkovics Arthurt. A számvizsgálóvá ismét megválasztott Márton Imre nem fogadta el a tagságot.

A kör nevében tehát felkéri az elnökség, hogy vonja vissza lemondását. A százados Csokonai ünnepély költségeiről való végelszámolást külön ülésen fogja bemutatni az elnökség. Többféle pénzbeli és más adomány érkezését is jelentik, amelyekért a választmány köszönetet mond.

Dr. Kardos Samu most megindult folyóiratára: Régi okiratok és levelek Tárára a Csokonai kör állandóan előfizet. Bulyovszky Lila, amint Komlóssy Arthur jelenti ismét 40 koronát fog küldeni a kör részére. A választmány e derék honleány pártfogását azzal viszonzozza ezuttal, hogy a Löfkovics Arthur által veretett ezüst jelméremekből egy példánnyal kedveskedik előtte.

A felolvasó ülések sorozatát a költő születése napján november 17 én kezdi meg most is a kör. A megnyitó beszédet Géresi Kálmán tartja; a városi dalegyetlet Csokonai dalokat ad elő; ugyancsak egy-két Csokonai dallamot énekel zongora kíséret mellett Zilahyné Singhoffer Vilma, dr. Szűcs István kegyesrendi tanár Csokonairól és Toldy Ferenczről olvas fel irodalomtörténeti tanulmányt; míg Jánossy Zoltán ref. lelkész saját költeményét szavalja. Ugyanekkor adják át a Zilahy Csokonai színműpályázatán a jutalmazott pályamunka szerzőjének az 500 korona pályadíjat. Este pedig Zilahi hozza a másik nyertes színművet, amelynek szerzője még mindig nem nevezte meg magát. Elő van készítve Jókai emlékének ünneplése is, melyre dr. Kőrösy Kálmán ígért alkalmi költeményt; „Jókai — Debreczen” czim alatt pedig Oláh Gábor, a kollegium könyvtárnoka fog értekezést olvasni.

Az ideai felolvasó ülések változatos, érdekes tárgysorozattal kecsgetnek. Szépirodalom köréből meritik tárgyukat Konez Ákos, S. Szabó József, Szathmári Zoltán, Nándor Iván; költeményeket irnak és olvasnak Szávay Gyula, Jánossy Zoltán, Farkas Imre, Vályi Nagy Gusztáv. Népszerű tudományos dolgokat ismertetnek: Zoltai Lajos (Debreczen vidékének öt kulturája) dr. Händel, Nemes, S. Szabó József, dr. Kardos Albert. — Fordításokat mutatnak be: Dr. Molnár István h.-bösszörményi tanár orosz költőktől, Gál Zoltán angol költőktől. — Ezután Kardos Albert titkár a Csokonai házban kapott helyiségekről jelent.

Ezzel kapcsolatban a választmány felhatalmazta az elnökséget hogy az átköltők ködés, javítások és a szükséges új butorok költségeire kiadásokat tehessen a házvételi alaphól. Oláh Károly kultur tanácsnoknak ez

ügnél kifejtett jóindulatát melegen köszöni meg a választmány.

Ugyanigy dr. Barcsa Jánosnak buzgó fáradozását, amellyel a Csokonai bibliográfiáját összeállította. A körnek gondja lesz rá, hogy revideálás után nyomtatásban is megjelenjen ez az értékes munka. — Végül a Csokonai válogatott költeményeinek megmaradt példányait a kör tagjai között kiosztják ajándékkul, valamint az ország középiskoláinak ifjusági könyvtára számára megvételre ajánlják. Végül a titkár több új tagot jelentett be.

Vármegyénk és vidéke.

Tüz Vámospérosen. Nagy tüzi láрма ébresztette fel a vámospércsieket tegnapra virradólag. Rémesen kongott a falu tornyának harangja. mindenkit segítségül híván a kiütött veszély elfolytására. A derék tüzoltók és a lakosok igyekezete tényleg eredményesüléssel járt, és sikerült eloltani a szeles idő daczára is a tüzet. A tüzről ottani levelezünk a következőket írja: Már erősen hajnalodott amikor Hunyadi Lajos házának ablakain, ajtóin erős füst gomolyok törtek elő. — Alig egy pár pillanat múlva már lángban állott a különben nádfedeles ház. Kevéssel a tűz keletkezése után megjelentek a tüzoltók, akiknek két órai nehéz munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A nyomban megejtett vizsgálat a tűz keletkezési okául azt állapította meg, hogy a kémény tisztán volt s arról gyuladt ki a ház is. A kár 500 forint. — A ház egyébként biztosítva volt, így tehát a kár részben meg fog térülni.

Színház.

Heti műsor.

Kedd: Vasgyáros Színmű (B)
Szerda: Erény utjai. Vigj. (C)
Csütörtök: Suhancz. Operette. (A)
Péntek: Ember tragédiája. Dráma. (B)
Szombat: Ember tragédiája. Dráma. (C)

Vasgyáros. Ma este Ohnet kiváló és népszerű színműve kerül színre, melyben először lép fel Polgár Ilona a drámai társulat tagja. Az előadás érdekességét emeli az a körülmény, hogy először lép fel nagyobb szerepben Krasznay Ernő, aki Bligny herceget alakítja.

A Zilahy-féle drámai pályázathoz

A bíráló bizottság a két jutalomra méltatott Csokonai darabon kívül megdicsprte a *Csokonai Vitéz Mihály cz.* és *Hittem szép szavadnak* stb, jelgőjű pályaművet is. Amint értesülünk, é vigjátékot Szabados Ede szatmári ev. ref. főgymnasiumi tanár írta, aki Zilahy Gyula színigazgatóval érintkezésbe lépett a maga darabjának előadása végett. A bíráló bizottság tagjai azt hiszik, hogy e darabot is érdemes lesz színpadra vinni, mert sok ügyes és hangulatos jelenete van.

Színházi hírek. Holnap az Erény utjai című vigjáték kerül színre a nő főszerepben Almássy Lolával. — Csütörtökön Konti híres operettje a Suhancz adatik, melynek czímszerepet Fóti Frida játsza.

Őszi és téli

Időnyre

a legjobb
a legszebb
a legtartósabb

Czipők

és osztrák

mérték után megrendelhetők. — A nálam készített czipők ingyen javíttainak.

Lebovits Zsigmond

uri és női czipész
Arany János-utca 46.

Ne vegyen pénzért senki sem naptárt, mert **ingyen** kapja a „Debreczeni Független Újság“ 320 oldalra terjedő kimerítő és pontos czimtárral ellátott képes naptárát, ha előfizet a hónap bármely napjától a Debreczeni Független Újságra. Helyben havonta 1 kor., vidékre 1 kor. 50 fillér. Naptárunk az idén még sokkal tartalmasabb, előkelőbb színvonalon jelenik meg deczemberben, mint az előző évi. A most belépő új előfizetők is **ingyen** kapják a valóságos eseményszámába menő naptárt.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám

Firczak Gyula Debreczenben.

A hazafias püspök látogatásai.

Firczak Gyula v. b. t. t. ungvári gör. szert. rom kath. püspök ma reggel 10 óra 30 perczkor külföldön vonattal Dorogról. a hol iskola felszentelést tartott vissza érkezett Debreczenbe — incognitoba — hogy ismerősseinél és jó barátainál látogatást tegyen. A város daczára ennek két fogatot bocsajtott rendelkezésére melynek igénybevételével látogatásokat tett Kiss Áron ev. ref. püspöknél, kihez régi szoros barátság fűzi össze, továbbá Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármesternél ki a tanácsnokok élén fogadta a magyar mise uttörő lelkes püspököt, továbbá Wolaffka Nándor vál. püspököt és családjánál Kiss Albertnél csak névjegyet hagyta és Vecsey főjegyzőnél mivel ezek nem voltak otthon.

Ezek után Kerekes Géza a gör. kath. egyház világi elnökénél dísz ebéd volt a melyen részt vettek a püspök kísérete Papp János helybeli esperes. Dumbráva László ker. anvakönyvi felügyelő, Stefan László. csekei Wass László, Czilli Mihály egyházi tanácsnokok.

Délután a fentebb említett notabilitások rekonezansz látogatásait fogadta. Közben meglátogatta a gör. kath. leányiskolát, a siket néma intézetet, a gör. kath. elemi iskolát a hol lelkes és hazafias beszédet tartott a növendékekhez.

Este Kerekes Gézánál vacsora volt, a mely után az illusztris vendég pihenni tért. Firczak püspök ma reggel 8 órakor utazik vissza Ungvárra.

— **Személyi hírek.** Firczak Gyula munkácsi püspök tegnap utazott el Debreczenből. Rákosi Viktor országgyűlési képviselő tegnap kerületéből vissza utazott Budapestre.

— **Foltényi Vilmos síremléke.** Az uttörő bajnokok egyik legnemesebbike Foltényi Vilmos egy év óta pihen már a Kossuth utcza akáczaos temetőben. Sirját virággal ültette be a hálás kegyelet, most pedig közadakozásból emléket állítanak sirja felé. Hűséges barátja és kartársa Mándoky Béla buzgólkodott azon, hogy a nagy-nagynevű művész emlékezete ne maradjon jel nélkül. A síremlék már készen áll, s november elsején. a Halottak napján fogják azt felavatni. A felavatás délután négy órakor megy végbe. Ott lesz az ünnepegen Oláh

Károly kulturtanácsnok, minden nemes ügynek lelkes barátja, Mándoky Béla, s a debreczeni sajtó munkásai. Beszédet mond a felavatáson Oláh Károly, Mándoky Béla s egyik debreczeni lapszerkesztő.

— **A gazdasági egyesület és a Hortobágy hasznosítása.** A debreczeni gazdasági egyesület vasárnap délelőtt a városháza nagytermében ülést tartott, a melyen a Hortobágy hasznosításáról is szó esett. A gazdasági egyesület kimondotta, hogy miután ebben a kérdésben reményli a város és debreczeni gazdák között a békés megegyezés egyelőre nem foglal állást az ügyben. A gazdasági egyesület megüresedett alelnöki állását is betöltötték. Az elhunyt ifju Bányai István helyett Polgári Bálintot választották meg.

— **Titokzatos párbaj.** Tegnap a mint városszerte beszéltek titokzatos párbaj folyt le Debreczenben. Két debreczeni ur állott egymással szemben kint a Halápon, s pisztollyal párbajoztak. A párbaj anyira titokzatos volt, hogy sem a segédek, sem az orvosok nem voltak Debreczeniek. A párbaj egyik fél megsebesülésével végződött, a kinek a vállába furódott be a golyó. A megsebesült uri embert Budapestre szállították, s ott egyik szanatóriumban helyezték el.

— **Kivesztett el vizslát?** Egy jó kibizalt vizsla került Gál Mihály homokkerti lakos udvarára. A vizslát igazolt tulajdonosa a II. járás 154. sz. a. átvetheti.

— **Firczak püspök látogatása.** Firczak Gyula ungvári görög kath. püspök díszes főpapi kíséretével és dr. Wolaffka Nándor rom. kath. választott püspök, plébánossal hétfőn délután megszemlélték a Bilkei és Radovánovics képerkedő czég nagy képraktárát, amelynek zömét a szent és történelmi képek alkotják. Egy teljes óráig időztek a főpapok a képraktárban s amikor eltávoztak Firczak Gyula és főpap társai teljes meglepedésüket fejezték s valóban elváltak ragadtatva a nagy szakértelemmel berendezett képraktár fölött. A főpapok ezek után Bilkei Dezsőhöz mentek, ahol jó ideig a legkedélyesebben beszélgettek el s nem tudták eléggé dicsérni a Bilkei hazafias s egyszersmind humánus célt is szolgáló vállalatát.

— **Elfogott surranó tolvaj.** A szeptemberi vásárra bejött a többek között Babotán Ferencz mikepércsi lakos is. Czójja volt itt a maga részére új ruhát venni. Ezt meg is tette. A vásárlás után hazafele igyekezett, de találkozott véletlenül egyik ismerősével a Dégenfeld téren sok minderről volt beszélni valójuk. Mig ezt elvégezik, úgy gondolta úgy gondolta Babotán, hogy addig leteszi a ruhát ott egyik kapu alá. Gondolatát tett követte. Azonban mig ő ott terétek feréltek, a ruha eltűntek. A meglopott Babotán rögtön feljelentette az esetet a rendőrségen és ennek 2 havi nyomozás után sikerült a tettest kinyomozni, aki állilag Kovács István többszörösen büntetett egyén volna.

— **Konti József meghalt.** Nagy veszteség érte zenei életünket. Meghalt Konti József a magyar operett irodalom egyik bivatott művelője, a magyar

muzsika lelkes, rajongó hive, Kálvária járását befejezte, s harmonikus, szép élete átvirradt az örök mulandóságba. A kiváló mester hosszú hónapok óta vergődött halálos ágyán. A nyáron Siófokon üdült. de ez nem hozott enyhülést szenvedésére. Felesége és fia odaadó ápolása sem segítette a nagybetegen. Szeptemberben felhozták a fővárosba, ahol azóta teljes öntudatlan ságban feküdt a nagybeteg művész. Ma aztán megváltotta szenvedéseitől a halál. Konti a Királyszínház karmestere volt, Zeneszerzőink között első rangú a neve. Eleven ördög, Suhancz és többi operetjei megőrzik nevét a feledéstől.

— **A Zeysig-ügy.** Budapesti tudósítónk telegrafálja. A bonyodalmas röpirat-ügyben, miként az utóbbi eseményekből következtetni lehet, a bíróságnak sikerült tisztázni az igazságot. Baneth Sándor Budapestre jövele, perdöntő vallomása, Dénes József dr., államvasuti titkár tegnapi letartóztatása, már a vizsgálat legutóbbi fázisai — s ami még ezután következni fog, az csak a bünvádi perrendtartás formalitásai közé tartozik. Mint hiteles forrásnál értesültünk, Bakonyi Kálmán dr. vizsgálóbíró ma szembesíti Dénes József doktort Baneth Sándorral, Zigány Árpáddal és Fekete Józseffel, akit a mai napra kihallgatás és szembesítés czéljából magához idézett. Mára még négy tanut idézett be a bíróság s így előreláthatólag a mai napnak is meglesz a maga Zeysig-ügy szenzációja. — Érdekes fordulat volt tegnap a vizsgálatnak ama része, melylyel megállapították, hogy a letartóztatott Dénes József titkárnak Fekete József a nagybátyja. Vasárnap megjelent a vizsgálóbírónál Lemberger József ügyvéd, a ki rokona Dénes Józsefnek és kijelentette, hogy Dénes védelmét meg akarja osztani Fried V. dr.-ral, amit a bíróság tudomásul vett. A mára beidézt tanuk kihallgatásával és szembesítésével Bakonyi vizsgálóbíró a bűnügyi nyomozást végképpen befejezi és kedden az összes iratokat felterjeszti a királyi ügyészséghez, s így a vádirat már e hónap végére, vagy a jövő hónap elején várható. A Dénes József szabadlábra való helyezése érdekében benyújtott felfolyamodást ma tárgyalja a váditanács. Czárán István tábla bíró elnöklésével.

Baneth Sándort ma ismét kihallgatta Bakonyi vizsgálóbíró. Baneth határozottan kijelentette, hogy Dénes (Diener) József azzal a kijelentéssel adott át neki 200 márkát, hogy ezt a szökés költségeire fordítsa.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalban. Somogyi János ev. ref. 2 éves, Horváth Mária ev. ref. 16 éves, Nagy Julianna ev. ref. 15 hónapos, Molnár Gábor ev. ref. 1 hónapos, Szlávi György rom. kath. 59 éves, Molnár István gör. kath. 13 napos, Nagy Jánosné ev. ref. 43 éves, Bana Istvánné ev. ref. 66 éves, Jóna Dániel ev. ref. 38 éves, Széri Sándor ev. ref. 21 éves, özv. Fischer Mihályné izr. 78 éves, Balogh Jánosné ev. ref. 34 éves, Kuczuk Ferencz ev. ref. 83 éves.

— **A gondatlanság áldozata.** Lápunkban már több ízben megirtuk, hogy Jóna Dániel közműves segéd balkarját a vér-völgyi pusztáról hazajövet a szekeren felhuzva levő vazászfegyver, mely döcögés következtében elsült, szétronsolta. Bár karját a kórházban amputálták, az életnek nem sikerült megmenteni, mert vasárnap délután nagy kínok között kiszorvott. Az ügyesség, minthogy Jóna Dániel maga beismerte,

Vegyen órát, ékszer, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél Debreczen, Piacz-u. 24. (Fehérló szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

hogy a szerencsétlenség saját gondatlansága miatt történt, a bonczolást mellőzte, a szerencsétlen véget ért kőműves segédet tegnap családjá a kórházból haza szállította, temetése ma délután 2 órakor lesz.

— **Betörés a színházi cukrászdába.** Ugy látszik Buday Károly színházi cukrásznak vannak irigyei is, akik szeretnék a kis cukrászda belső berendezéseit. Legalább is erre enged következtetni az az ismételt betörés, amely tegnap este történt. Érdekes, hogy az ismeretlenség homályába burkolódzott tolvaj egyelőre csak a szőnyegekre emelte a szemét. Ugyanis a cukrászda izléses szőnyegjeiből lopott el egy darabot, a betörő után, akinek nagyon ismerősnek kell lenni a helyzettel, a rendőrség nyomoz. És már oly adatok vannak rendelkezéseire, a melyek biztos nyomra fognak vezetni.

— **Halál a szegényházban.** Egyik előkelő debreczeni polgárcsalád sarjadéka Kuczik Ferencz tegnap meghalt koldusan elhagyottan a debreczeni szegényházban, Az elhunyt testvére volt néhai Kuczik Gábor hentesnek és nagykereskedőnek, aki a debreczeni hentesipar terén országos nevet szerzett magának.

— **Debreczeni fényképész berlini tanulmány utja.** Letzter József fényképész egy héti tartó tanulmány uton volt Berlinbe, ahol társaság alakult a modern technika egyik legújabb és bámulatos vívmányának értékesítése céljából. Ez a vívmány pedig nem más, mint a legújabbkéletesebb megoldása a színes fényképezésnek. Nem fényképek festéséről van szó, hanem olyan felfedezésről, mely a fényképezést egy nagy lépéssel viszi közelebb művészi tökéletességhez. Maga a felvétel színesíti a képeket és pedig minden szint a maga változatlan eredetiségében adva vissza. Letzter J. egy héti tanulmányozta a legújabb vívmányt, a melynek alkalmazását a gyakorlati fényképezésben eddig a magyarországi fényképészek közül ő vezeti be elsőnek műtermébe.

— **Olasó könyvek Debreczen multjáról.** Zoltai Lajos történelmi munkái közül olcsón megszerezhetők a következők: „Debreczen a török uralom végén.” Három térképpel 212 oldal. Ára 2 kor. 40 fill. „Debreczen és vidékének urai 1200—1500 között.” Egy térképpel és 4 rajzzal, nagy 8 rétt, 42 oldal. Negyven fillér vidékre 10 fillér postaköltséggel több. Megrendeléseket elfogad a szerző, a városházán.

— **Elfogott orvtámadó.** Huszti József a 39-ik gyalogezred vitéz katonája hétfőn ismerősei látogatásán, a vámos pércsi ut melletti tanyákon járt. Mikor jött haza felé, hátulról valaki megtámadta s erős ütésekkel a földre teperte. Mikor a baka védekezni akart, akkor az orv támadó elrohant. A baka azonban nem nyugodott bele az ő megaláztatásába s az esetet bejelentette a csendőrségnél. A csendőrség rögtön utána nézett a dolognak és a merénylőt Papp András személyében sikerült elfognia.

— **Hova menjünk színház után?** A Márkus „Dréher sörcsarnok” éttermébe, a hol színház után frissen csapolt Korona sört, dus választékú s frissen készített vacsora különlegességeket kaphat a közönség. Naponta zene-estély.

— **Pergetett osemegeméz** és czukortorma a legolcsóbban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

TÁVIRATOK.

A vezérő-bizottság tiltakozik.

Négy új főispán.

A sajtóiroda új főnöke.

— Saját tudósítónktól. —

A vezérő bizottság ma tartott ülésen egyhangulag állást foglaltak a vezérek a törvénytelen és nemzetellenes Fejérváry kormányval szemben. Komoly méltósággal adták tudtára a nemzetnek, hogy ezekkel az alakokkal szemben, hogy kell eljárni.

A vezérő-bizottság ülésén Bartha Miklós haláláról emlékeztek meg. A bizottság mélyszégyen fájalmának adott kifejezést, a nagy gyász felett, a mely a mostani nehéz időkben kettős erővel súlyosodott a nemzetre.

Polónyi Géza számolt be ezután fiúmei utjáról, s arról, hogy a horvát politikusokkal mit végzett, milyen megállapodásra jutott.

A kiváló politikus halála feletti fájalmának jegyzőkönyvben is kifejezést adott a vezérő-bizottság. Egyben a bizottság a nemzethez a következő manifesztumot intézi.

Az újonnan kinevezett Fejérváry kormány a mint azt a valódi tényállás mutatja inparlamentaris és alkotmány ellenes. A kérdés, vajon csakugyan alkotmányosnak kell lenni egy kormánynak, előtte csupán taktikai jelentőséggel bír, Az országnak nincs költségvetése, ennek dacára a kormány pénzforrásokhoz fordul, szóval törvénytelenül költi a pénzt. Nincs már orvosság, mint az országgyűlés egybehívása, a mely teljes szigorral tör majd pálcát Fejérváry felett.

A vezérő bizottság bizik abban, hogy a törvényhatóságok követni fogják az eddigi utat, s bizik, hogy a hazafias derék polgárság tudni fogja kötelességét.

A kormány jog kiterjesztést ígér. De a mikor ezt teszi, a jogot megfosztja a tartalmától. Ennek a nemzetnek nem kell könyöradomány. Ki fogja ez vivni jogait úgy is.

Négy új főispán.

A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király Pestmegye főispánjává Thaly István kamarást. Kolozs megye főispánjává Teleki László grófot, Arad megye főispánjává Vásárhelyi Béla főrendiházi tagot, Szatmármegye főispánjává pedig Nagy László alispánt nevezte ki. Becze Antal csikmegyei alispánnak szintén felajánlotta a főispánságot, de az nem fogadta el.

Biharmegye főispánjává Rickl Gyula miniszteri tanácsost fogják kinevezni. Rickl ez idő szerint az igazságügy minisztériumba van beosztva.

Vérsi József állást kap.

Vérsi József a budapesti újságírók egyesületének elnöke a minap lemondott erről a tisztéről. Most aztán kiderült hogy miért; Vérsi Józsefet Fejérváry miniszteri tanácsossá és a sajtóiroda főnökévé nevezi ki. Ugy látszik nagy szüksége van Fejérvárynak a mandátumára.

Egy szociálista iskola mlatt.

Budapest, október 23. Gróf Batthyány Ervin a ki tudvalevőleg nagy szociálista, a vas megyei Demeter községben iskolát rendezett be a szociálista gyermekek számára. Az iskola ellen Zsuk Pál káplán a szószékből izgatott. Az iskolát vasárnap nyitották volna meg, amelyre elmentek Demeterre Nadler Róbert a gróf titkára, Tarcsay Gyula, egy budapesti szociálista tanár és Csizmadia Sándor. Az iskolát azonban nem lehetett megnyitni, mert a csendőrség azt megakadályozta. Nadler Tarcsay és Csizmadia még vasárnap elutaztak, Kiss Czellben a vasutasok tüntettek ellenük.

Válság egy szerkesztőségben.

Berlin, október 23. A szociálista Vorwärts szerkesztőségben válság ütött ki. A lapnak 6 munkatársa tegnap kijelentette, hogy beadta lemondását. A válság külső oka az, hogy a lap 2 munkatársat elbocsátott, mire 6 munkatárs szintén beadta lemondását. Az igazi ok az, hogy a radikálisok győztek a mérsékelteken.

Vérgőz csendőrök.

Csikszereda, október 23. Kászony községben Kont Sándor részeg gazda a község házában összeveszett az ott levő csendőrökkel. A csendőrök le akarták őket tartóztatni, azonban a bíróság és esküdtek ezt nem engedték. Az egyik csendőr kezéből kicsavarták a fegyvert. Azután a bíróság és esküdtek bezárkóztak a község háza nagytermébe, s a csendőrök fegyverét kidobták az ablakon. A csendőrök erre egy nyílást törtek az ajtón, aztán többször belöttek. Pál Joachim nevű székely embert agyonlőttek. A vizsgálat ez ügyben megindult.

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. október 23.

Készáru 10 fillérrel drágább, határidők szilárdak.

1905. októberi buza	16.50—52
1906. áprilisi buza	17.00.—02
októberi roza	13.58.—02
1906. áprilisi roza	14.00.—02
októberi zab	14.94.—96
1906. áprilisi zab	13.60.—62
1906. májusi tengeri	13.42.—44
1905. júliusi	—.—.—
1905. aug.	—.—.—
szeptemberi	—.—.—
1906. szeptemberi repce	24.70.—90

Kedvező alkalom.

Több csódlőmeget vettünk és így a ruhaszövetek és vásznak árait tetemesen leszállítottuk, különösen felhívjuk a figyelmet selyem pamutjainkra. 1 gombolyag eredeti ár 30kr. nálunk 15 kr. és a Honig féle csódból meg meglevő férfi gyapju szövetekre. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fiai kistemplommal szembe.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

36

Bűnügyi regény.

— De hiszen ez ugyanaz azon utazók egyikével, kik öt év előtt a de Lucenay kisasszony ellen elkövetett gyilkosság alkalmával a szomszédos szobában laktak. És ez az ember megfordult a „halottak kávéházában”?

— Ugy látszik, de nincs kizárva, mert elfogadható. Öt év előtt Tourdeus talán nem is volt más, mint bűntárs, de a véres munkában könnyen juthatott annyira, hogy lealjasodott Bonquillart vendégei közé.

— De nem ez a gyilkos!

— Biztosan nem ez; de hadd folytassam. Lartiquesnek nevezték és öt év előtt a mazasi fogház hetes számú zárkájának felügyelője volt. Láthatja, hogy ismerős talajon volt. Ugyanaznap estéjén, midőn Tourdeus haláláról értesültem, megállapíthattam ennek a Bonquillartnak a halálát is.

— Ugy, hát meghalt?

— Meg lett mérgezve és alapos gyanu van róla, hogy a „sebhelyes asszony” ölte meg. Ez az asszony jelenleg szeretője annak a férfinak, aki Tourdeust meggyilkolta és így valószínű, hogy ez ölte meg Bonquillart is.

Ami Tourdeust illeti, az bizonyosnak látszik, hogy ő is bűnös volt. Bonquillartnál valami más lehet; ő biztosan olyasféle ügyeletenséget követhetett el, ami halálát okozta. Bonquillart ugyanis amióta kiszabadult, csupán egy czélt tűzött maga elé, valami Salviat Honoré nevű embert körmei közé kaparítani.

— Ön tehát azt hiszi, hogy a „sebhelyes asszony” szeretője...

— Meg vagyok arról győződve, hogy a „sebhelyes asszony” szeretője, Tordeux gyilkosa és de Lucenay kisasszony merénylője egy és ugyanazon személy!

— És ez éppen ez a Salviat Honoré volna?

— Salviat Honoré hémis név. Igazi neve Merckuti Urbain. Nézze csak! A gyilkosság napján három idegen tartózkodott a szállodában. Az egyik Tourdem a másik báró Laudrec volt. Ez utóbbival nagyon kellemes estét töltöttem Hamburgban. A harmadikat Mercanti Urbainnak hívták és hogy mindjárt nem nyomoztam ki annak az az oka, hogy Gardener szökése után ennek szenteltem minden időmet.

— És mi a szándéka mostan?

Buvaré éppen felelni akart, de nem jutott hozzá. Nem messze tőlük hirtelen nagy lárma keletkezett, sőt lövés is dördült. A két férfi azonnal a salon ablakához sietett és kitekintettek.

— Ez Liprani herceg házából jön, szólott Lionel. Most jut eszembe, hogy az imént hallottam két férfit beszélgetni a fal mögött. De legyünk csöndben!

Lionel és Buvaré visszafojtott lélekzettel hallgatóztak. Léptek zaja majd káromkodások, nyögés és sohajtás hallatszott. Ugy hallatszott mintha véres küzdelem folyna ottan.

— Itt valakit megfojtanak, szólott Lionel és le akart menni. — De Buvaré visszatartotta.

— Ne siessük el a dolgot. Nem is kívánhatnánk jobb megfigyelő helyet,

— De mondom, hogy segítségére akarok lenni annak a szerencsétlennek, akit ott megölnek.

Buvaré karon fogta Lionelt.

— Csitt! Nézze csak ott a falon.

Lionel előre hajolt és egy embert látott a falon felfele kuszni. Ekkor ismét eldördült egy lövés,

— Talált a lövés, szólott Buvaré.

— A szerencsétlen nem bírja fenntartani egyensúlyt, suttogott Lionel.

— Sőt már lebukott az ön kezébe, jegyezte meg Buvaré.

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 23 szám (B) Bérlet 23 szám (B)
Debreczen, hétfő, 1905. október hó 24-én:

Polgár Ilona első felléptével:

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban és egy változásban.
S Z E M É L Y E K:

Beaulien marquisé	— — — — —	Ardai Ida.
Claire, leánya	— — — — —	Markovits M.
Octáve, fia	— — — — —	Kondor Ernő.
Bligny herceg, unokaöccse	— — — — —	Krasznay E.
Profout báró	— — — — —	Deési Alfréd.
Sophie, a neje, a marquisé unokahuga	— — — — —	Körösmezey M.
Derblay Philippe	— — — — —	Szakács A.
Suzanne, huga	— — — — —	Perényi J.
Moulinet, gazdag gyáros	— — — — —	Békés József.
Athenais, leánya	— — — — —	Polgár Ilona.
Bachelin, jegyző	— — — — —	Vadász Lajos.
Servan, orvos	— — — — —	Juhai J.
Gobert	— — — — —	Perényi J.
Pontac	— — — — —	Katona Imre.
Egy munkás	— — — — —	Gazdácska L.
Inas a marquisénál	— — — — —	Gajdzsinszky
Inas Derblaynál	— — — — —	Barabás B.
Brigitte, cseléd Derblaynál	— — — — —	Kertész K.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó velezek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Őszi idényre

megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás posztók, szövetek, flanellek és parchetek, Férfi és gyermek Trico. Paplanok 2 frttól feljebb. Futó és nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó szoknyák flanel, parchet, fekete és színes clottból, bugyogót téliben és fehérben. Disz és bőrkötények nagyválasztékban. Férfi ing fehér 1 frt, hajtásos 1.20, 1 gallér 12 kr., kézelő 20 kr.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

Ezüst kályhák!

A magyar ipar diadala.

Egy hosszú esztendő viszontagságain keresztül futotta meg erős támadásoknak kitett körútját a magyar ipar egyik kitűnő találmánya a **Braun N. A. féle** szabadalmazott és törv. védett

kályha ezüst fény.

F. valóságos tűzpróba után, mint egy hős hadvezér diadalmasan került ki az ostromló silány konkurencia támadásai alól, büszkén hirdette, hogy nem csak hazánkban, de a külföld előtt is kivirta az igazi elismerést s a magyar iparnak hírnevet és dicsőséget szerzett.

A **Braun N. A. féle** kályha ezüst fény a következő kitűnő tulajdonsággal bír: a komorfekete kályhakat a szoba díszére barátságos szép ezüst színűvé változtatja át, mely színe azonban tartós marad, nem ég le, nem füstöl s szagot nem terjeszt, tehát meg kimél a sok fárasztó vasporozástól, keféléstől, ami igen sok piszokkal, porozással szokott járni. E szép tulajdonságai dacára aránylag olcsó is, mert egy rendes nagyságu kályhára 1 doboz, melynek ára **50 fillér**, teljesen elegendő. Használható még: öntött konyhák, platok, füstcsövek, cserép kályha ajtók, üstházak stb. befestésére.

Ügyeljünk a védjegyre.

Használati utasítás minden dobozon található.

Hajdúvármegye és Debreczen területére egyedül főelárusítók:

Pásztor Gyula és Társa

vásáruháza

Debreczen, Csapó-utca (Bankház.)

Telefon és interurban 271. szám.

Czipő király

A csizgára tessék ügyelni.

Debreczen, Piacz-u. 49., a főposta kapujával szemben. Öszre és tétre legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

**Legjobb és legolcsóbb
esernyők**

kizárólag az

**Első debreczeni
Ernyőgyárban**

Merkler Sománál

Placz-utca 50. kaphatók.
**férfi és női ernyők
75 krtól.**

Öltönyök

Felöltök

Télikabátok

a legszebb kivitelben va-
lódí angol szövetekből

Moskovits József

uri szabó divattermében készülnek
Piacz-utca 40. sz. a.
Hungária kávéházzal szemben.

Száraz tűzifa.

cser-, tölgy, bükk-, gyer-
tyán és vargafa

kitünő minőségben

ölenként és vagonszámra meg-
rendelhető

Glück Hermann

fakereskedőnél, Simonyi utca 40. sz.
és Glück Ede cipő és kalap áruházá-
ban Piacz- és Kossuth utca sarkán.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a bekövetkező
őszi időnyre

saját készítésű cipőkből

nagy raktárral állok rendelkezésre.
Felhívom a t. közönség figyel-
mét **url-, női és gyermek cipőimre,**
valamint **iskolás fluk** részére ké-
szített erős cipőkre.

Dus választékot tartok izléses
baba cipőkben.

Kiváló tisztelettel

CZICZÓ LAJOS cipész,
Placz utca 12. Stenczinger ház

Divat ujdonságaink

az őszi időnyre megérkeztek.

**Női ruha és kosztum kelmék. Bluz sely-
mek, jó mosó barchentek és flanellek a
bel- és külföld legelső gyáraiból.**

Szőrme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó
árakhoz.

A világhírű **francia P. D. jegyű**
kitünő szabású

FÜZŐK

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

**A valódi Biehn-féle
asphalt**

fedő-lemezek

egyedüli raktára. Azonkívül
raktár mindenféle

vaskályhákban.

Cserép kályha ajtók,
nickel kályha tálczák,
diszes kályha-ellenzők
fa- és szénkosarakban

Sesztina Lajosnál

DEBRECZEN.

Ezüstkályhafény.

Scherg Vilmos és Társa brassói posztó-
gyára központi raktára

Ranunkel H. és Fia

posztónagykereskedő cégnél,

hol a hazai és külföldi posztó-
gyarak remek mintáju

férfi divat szövet

ujdonságok

megérkeztek és

szabott gyári árban

adátanak el.

Nagy választék mindennemű és színű
sima anyagokban, Doskin, Peruvien,
Crep és egyenruhászövetekben.

Hölgyeim!

Ha hársónysima üde fehér arczbőrt akar-
nak, vagy **szeplője, Májfoltja, Pattanása,** vagy
bőrminő **arcztisztatálansága** van; használja
a **Matild szépitő szereket**:

Matild

Crém 1 K.
arczenőcs 1 K és 1 K 60 fillér.
ragya és himlőhely kisimítására 4 K.
szappan 80 fillér.
puder 1 K.

Ha nem használ **árát** minden kibuvó nélkül
visszaadom. Ez nem üres reklám mert sze-
reimet **30 napi hitelre** adom.

Kun István gyógyszerész

műlaboratoriuma. Laboratoire Cosmétique
„Matilde.” (Alapított a hasonló nevű párisi
laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)
Gyártelep: Ungvár, saját ház. Kapható Bu-
dapesten Törökneél, Debreczenben **Tóth Béla**
gyógyszerésznél, Tisza palota és minden jobb
gyógyszertárban.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debreczenben.

Ahol a legnagyobb választék-
ban a legmodernebb butorok és
szoba berendezések a legegysze-
rűbbtől a fényűzésig a legsolidabb
kivitelben legutányosabban kap-
hatók.

Killer Ede

cs. és kir. udvari szállító.

Debreczen, Főter.

Minden fajta

Kefeáruk

haj- és ruhakefék, háztar-
tási kefe cikkek, fog- és
körömkefék, szájj- és fog-
ápoló szerek, fésű áruk,
összes **fodrász kollékek**
legolcsóbban kaphatók

Márton Gyula

kefeáru gyári raktárában

Piacz-u. 9., Bika szálloda mellett.

Téli berakásra alkalmas kitünő
minőségű felvidéki

k a p o s z t á t

100 fejenként **14 koronával,**
valamint

magyar kincs, kifli vagy rózsa

burgonyát

100 kilonként **4 kor. 40 fillérrel**
ajánl

RAAB JÁNOS, Eperjes.

Most van alkalma mindenkinek!

Hogy sok pénzt megtakarítson! Mert **Hegedüs Armin** Debreczenben a Piacz-utcán 19 sz. a. Bika szálloda melletti Ranunkel házban; az őszi divat összes újdonságának **bámulatot keltő**

nevetségesen olcsó elárúsítása most vette kezdetét.

Ki hallott még valaha?

Anna veszett, sport flanelt méterét . . . 13 krért. 1 drb. rojtos flórir törülközőt . . . 11 krért.
Valéria flanelt jó mosó " . . . 23 " 1 drb két személyes brillantine kloti paplan . . . 2.95 "
Jó erős spárga szőnyeg " . . . 15 " hófehér vattával . . . 2.95 "

120 cmt. széles gyapju scót kelme és czibelin kostümre és ruhára egységes olcsó árban 41, 63, 86 krért.
Van vagy 10000 blousra selyem maradék a mi mind friss új és divatos a mellett mesés olcsó árban.

Figyelmes kiszolgálás! Óriási választék szőrme boákban. Tulkövetelés kizárva!
Tisztelettel **Hegedüs Armin.**

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedtet minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásnak tessék válaszbeléget csatolni.**

Gansin a legjobb cipőfűnyesítő, chevaux és boxcipő-crém. Kapható mindenütt.

Egy pénzártnok jó családból való 20—45 évesig, jó számoló esetleg a ki már tüzletben alkalmazva volt 8—10 forint havi fizetéssel teljes ellátással, állandó alkalmazást nyerhet Slachta Jánosnál fűszer és vas tüzletben H. Nánáson.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Végkiárúsítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárúsítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Kossuth szájvíz használata által megakadályozza a fogfájást, 1 üveg 70 fillér. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-u. „Arany egyszerű gyógyszerész-tár.

Ugyes detailista segéd, fűszer és csemege üzletbe fölvetetik. Czím a kiadóhivatalban.

**Vasestergályozást, vasgyalu-
lást, gépjavitást** a legolcsóbban vállal Preizler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffi-utca 5. sz.

Hangszerkészítő tanulóknak való fiut felvesz Komáromi M. hangszerkészítő a Bika szálloda mellett.

Asztalos segédet felveszek több évi állandó fényes munkára. Czím a kiadóhivatalban.

Ó családból való fiu tanulóknak könyvkereskedésbe felvétetik. Czím a kiadóban.

Férfi- és női kalapokat készít és javításokat a legjobb kiviteben eszközöl Békés Lajos kalapos műhelye Piacz 44. Dr. Ujfalussy-ház az udvarban.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó Szécsényi-u. 27. sz.

Két szoba, konyha kerestetik a város központján. Czím e kiadóba.

Passepartouk

papirképek festményekhez a legizlésesebb kivitelben, szolid színben

Antalfy F.

könyvkötészetében készülnek Debreczen, Piacz utca 31. a városházzal szemben.

A legjobb Borsajtók és szőlőzúzók

készítője és raktára

Preizler Mór

gépműhelye

Debreczen,

Deák Ferencz-utca 22. sz.

Üzlet megnyitás.

Mint az országszerte előnyösen ismert Gál János fumel kávé kereskedő cégnek több éven át volt alkalmazottja

Debreczenben a Piacz-utca 75. sz. alatti

Szalay-féle házban a Kereskedelmi és Ipar Bankkal szemben egy

Kávé, Tea, Rum

és Délgyümölcs különlegességi üzletet nyitottam.

Cikkeimnél a feltétlen jó minőségre az olcsó árakra és a pontos kiszolgálásra tekintetem a legnagyobb súlyt.

Kérve a nagyérdemű közönségnek jó indulatu szives támogatását, maradtam mély tisztelettel

Hermann József.

Üzlet megnyitás.